



# PREDSTAVITEV IZBIRNIH PREDMETOV ZA ŠOLSKO LETO 2023/2024



Osnovna šola Cankova  
Cankova 27  
9261 Cankova

### Spoštovani starši, dragi učenci!

Izbirni predmeti omogočajo učencem, da poglobijo in razširijo znanje predmetnih področij, ki jih posebno zanimajo.

Učenci pri pouku v sedmem, osmem in devetem razredu izberejo dve uri pouka izbirnih predmetov, s soglasjem staršev pa tudi tri ure tedensko. Pri izbirnih predmetih lahko učenci razvijajo svoje posebne sposobnosti, uresničujejo svoje interese in so zato pri tem po navadi tudi uspešni.

Pouk izbirnih predmetov je obvezen, uvrščen je v učenčev urnik, pri čemer veljajo enake zahteve kot pri drugih predmetih. V skupini je lahko največ 28 učencev, razen pri pouku predmetov s področij računalništva, športa, plesa, prehrane, tehnike in tehnologije ter kemije, kjer je v skupini do 20 učencev.

Večina predmetov se izvaja eno uro na teden, razen tujega jezika, ki se izvaja dve uri na teden.

#### a) Izbor izbirnih predmetov

Šola ponudi najmanj šest izbirnih predmetov:

- tri iz naravoslovno - tehniškega sklopa,
- tri iz družboslovno - humanističnega sklopa (šola obvezno ponudi: retoriko (le za 9. razred), nekonzfesionalni pouk verstva in etike, tuji jezik).
- **Učenec izbere iz katerega koli sklopa skupaj dve uri pouka tedensko, lahko pa tudi tri ure. Če učenec izbere tri ure pouka izbirnih predmetov, je potrebno pisno soglasje staršev.**
- **Predmeti pa se razlikujejo tudi glede na čas trajanja:**
  - triletni predmeti (učenec jih lahko izbere vsa tri leta);
  - triletni predmeti, lahko tudi krajši (učenec jih lahko izbere tri leta ali manj);
  - enoletni, vezani na razred (učenec jih lahko izbere samo v določenem razredu);
  - enoletni predmeti (trajajo samo eno leto in jih učenec ne more ponovno izbrati).
- **Učenec glasbene šole z javno veljavnim programom je lahko oproščen pouka izbirnih predmetov v primeru, da starši do 31. 8. 2023 vložijo na šolo pisno vlogo za oprostitev pouka izbirnih predmetov v naslednjem šolskem letu.** Vloga mora vsebovati tudi potrdilo o vpisu učenca v glasbeno šolo z javno veljavnim programom. Oprostitev od pouka odobri ravnateljica. Ocena, pridobljena v glasbeni šoli, se v spričevalu ne vpisuje. V spričevalu učenca, v dnevniku oddelka in v redovalnici pa je zabeleženo, da je učenec pouka izbirnih predmetov oproščen. Učenec je lahko oproščen ene ure izbirnih predmetov ali pa vseh.

**b) Predstavitev izbirnih predmetov** za učence poteka v marcu in aprilu za prihodnje šolsko leto. O izbirnih predmetih seznanjajo učence učitelji predmetov in publikacija, objavljena tudi na spletni strani šole.

Skupine za naslednje šolsko leto bodo oblikovane do konca pouka v mesecu juniju.

Pisno obvestilo o razvrstitvi učenca k izbirnemu predmetu bomo posredovali staršem v podpis konec maja in junija 2023.

#### c) Trajanje poučevanja izbirnih predmetov

Izbirni predmeti so enoletni, dvoletni in triletni. Pouk izbirnih predmetov se izvaja v obsegu 35 ur letno (32 ur v 9. razredu), eno uro na teden, pouk izbirnih tujih jezikov pa dve uri tedensko izvaja v obsegu 70 ur letno (64 ur v 9. razredu).

Učenec lahko zamenja izbirni predmet konec šolskega leta.

**d) Ocenjevanje**

Izbirni predmeti se ocenjujejo s številčnimi ocenami **od 1 do 5**. Znanje izbirnih predmetov **se ne preverja na nacionalnem preverjanju znanja** ob koncu tretjega obdobja osnovnega šolanja. Učenec lahko napreduje le, če ima pozitivne zaključne ocene pri vseh predmetih, tudi pri izbirnih.

Učencem in staršem priporočamo, da izbiro izbirnega predmeta skrbno pretehtajo. Lahko se posvetujejo tudi z razredniki, učitelji in svetovalno delavko.

Vseh ponujenih izbirnih predmetov ne bomo mogli izvajati, saj določila MVI predpisujejo število skupin za vsako šolo glede na število učencev in oddelkov. Tako bomo izvajali predmete za katere se bo odločilo največ učenk in učencev.

Če vas v zvezi z izbirnimi predmeti zanima še kaj, se lahko obrnete na pedagoginjo Silvestro Gomboc prek maila [svetovalna.sluzba@oskankova.si](mailto:svetovalna.sluzba@oskankova.si) ali jo pokličete na telefon 02/ 540 91 42.

**KAZALO:**

ŠOLSKO NOVINARSTVO .....	1
ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI .....	1
ANGLEŠČINA .....	2
RETORIKA .....	3
RAZISKOVANJE DOMAČEGA KRAJA IN VARSTVO NJEGOVEGA OKOLJA .....	3
VERSTVA IN ETIKA .....	4
TURISTIČNA VZGOJA .....	5
ODKRIVAJMO PRETEKLOST MOJEGA KRAJA .....	5
LIKOVNO SNOVANJE I. II. III. ....	6
VZGOJA ZA MEDIJE .....	7
BIOLOGIJA: RAZISKOVANJE ORGANIZMOV V DOMAČI OKOLICI .....	7
POSKUSI V KEMIJI .....	8
SODOBNA PRIPRAVA HRANE .....	9
OBDELAVA GRADIV - OBDELAVA LESA .....	9
OBDELAVA GRADIV: UMETNE SNOVI .....	10
OBDELAVA GRADIV: KOVINE .....	10
RAČUNALNIŠTVO .....	10
UREJANJE BESEDIL .....	11
MULTIMEDIJA .....	11
RAČUNALNIŠKA OMREŽJA .....	12
ASTRONOMIJA .....	12
IZBIRNI PREDMETI S PODROČJA ŠPORTA .....	13
IZBIRNI PREDMET PLESNE DEJAVNOSTI - PLES .....	14



### ŠOLSKO NOVINARSTVO

Šolsko novinarstvo je kot izbirni predmet del obveznega programa osnovne šole. Je del sklopa treh izbirnih predmetov (literarni klub, šolsko novinarstvo in gledališki klub), ki nadgrajuje predmet slovenščina. Ta sklop predstavlja poglobljanje in razširitev sposobnosti in znanj v okviru predmeta slovenščina, upošteva interese učencev in uravnoteženost področij umetnostnega in neumetnostnega jezika. Šolsko novinarstvo se povezuje z drugimi predmeti in področji, predvsem z vzgojo za medije, knjižnično, likovno in tehnično vzgojo, računalništvom, tujimi jeziki, zgodovino, geografijo, etnologijo ter etiko in družbo. V praktičnem delu z besedili (branje in pisanje) učenci pod učiteljevim vodstvom dograjujejo svojo zmožnost sprejemanja in tvorjenja neumetnostnih besedil (zlasti sporočanje) ter se usposablja za ustvarjalno in kritično sprejemanje publicističnih\propagandnih besedil. Opazujejo jezik in slog teh besedil. Predmet šolsko novinarstvo se povezuje s Tekmovanjem v znanju materinščine za Cankarjevo priznanje, raziskovalnimi nalogami, spodbuja pa tudi druge raziskovalne projekte (samostojne ali skupinske in po iniciativi šole). Priporočljivi obliki za izvajanje izbirnega predmeta šolsko novinarstvo sta skupinsko in projektno delo. Izbirni predmet šolsko novinarstvo je enoleten in se lahko izvaja v 7., 8. ali 9. razredu osnovne šole (glede na število prijav). Namenjena mu je 1 ura pouka tedensko, tj. 35 ur letno, oz. 32 ur v 9. razredu.

Cilje, zapisane v učnem načrtu, učitelj uresničuje selektivno glede na razred, v katerem se predmet izvaja, sposobnosti, predznanje in interese učencev, ob upoštevanju individualizacije in diferenciacije ter glede na svoje izkušnje iz prakse. Končna izbira vsebin in ciljev je prepuščena učitelju, s tem da upošteva standarde znanja.

Temeljni cilji pouka šolskega novinarstva so zapisani v učnem načrtu, te cilje pa dopolnjuje učitelj glede na interese učencev, lastne pobude, usposobljenost in pogoje za delo.

Nataša Krpič

### ŽIVLJENJE ČLOVEKA NA ZEMLJI

*Si se kdaj spraševal, kako bi preživel v puščavi?*

*Te morda zanima kako živijo Eskimi?*

*Bi želel s poskusom prikazati vulkan ali morda cunami?*

*Bi rad poklepetal z vrstnikom iz oddaljenega kraja o njegovem načinu življenja ali pa z alpinistom o odpravah v gore?*

Če si na katero od zgornjih vprašanj odgovoril pritrdilno, potem se pridruži skupini, ki bo raziskovala življenje človeka na Zemlji.

Izbirni predmet je enoletni, izbereš ga lahko v 8. razredu devetletke.

#### **Kaj je pri izbirnem predmetu posebnega?**

Na zanimiv in sodoben način (video, internet, projektno delo) izveš, kako so ljudje v različnih delih sveta prilagodili svoje življenje različnim podnebnim, reliefnim, gospodarskim in drugim pogojem na Zemlji. Predmet vključuje tudi navezovanje stikov z vrstniki v oddaljenih krajih in spoznavanje njihovega načina življenja. V okviru predmeta nas bo obiskal tudi alpinist in nam predstavil eno izmed odprav v gore.

#### **Kaj se boš pri izbirnem predmetu naučil?**

Natančneje boš spoznal naravo in življenje ljudi v tropskih deževnih gozdovih, v monsunskih območjih, v puščavskem in polpuščavskem svetu, v visokogorjih, na potresnih območjih, ob vulkanih, v polarnih območjih in ob Sredozemskem morju.

### **Kakšne sposobnosti boš pri izbirnem predmetu pridobil?**

Razširil boš prostorske predstave o svetu, razumel boš, zakaj so navade in način življenja ljudi na izbranih območjih na Zemlji drugačne kot pri nas. Mogoče bo izgubil kakšen predsodek o ljudeh, ki živijo na drugih koncih sveta. Razumel boš odvisnost človeka od narave in pomen varovanja le-te za prihodnje rodove.

### **Kako boš pri izbirnem predmetu ocenjen?**

Oceno si boš pridobil s projektnim delom, seminarsko nalogo in z zapisom poročila.

*Človek in Zemlja, Zemlja in Človek – raziskuj ju in spoznavaj,...*

Monika Hajdinjak

## ANGLEŠČINA

7. razred – ANGLEŠČINA I. (dve uri tedensko)

8. razred – ANGLEŠČINA II. (dve uri tedensko)

9. razred – ANGLEŠČINA II. in ANGLEŠČINA III. (dve uri tedensko)

Izbirni predmet angleščina je v osnovni šoli triletni predmet, ki se izvaja v obsegu dveh ur tedensko; skupaj 204 ure.

Angleščina ima tudi kot drugi tuji jezik splošnoizobraževalen in poseben pomen. Znanje in jezikovne sposobnosti, ki jih učenci usvajajo in razvijajo pri pouku angleščine, so pomembni zaradi neposredne uporabnosti za učence v nadaljnjem izobraževanju, kasneje pa za njihovo poklicno delo in stalno izobraževanje, za širjenje njihove komunikacijske sposobnosti prek meja njihove materinščine tako v poklicu kot zasebnem življenju oz. za razvijanje njihove širše komunikacijske sposobnosti.

Razvijanje komunikacijske sposobnosti vseskozi poteka v povezavi z učenjem prvega tujega jezika in s kulturo ter materinščino učencev ob hkratnem ozaveščanju njunega pomena za učenčevo identiteto. Ob razvijanju medkulturne komunikacijske sposobnosti učenci primerjalno sporočevalne možnosti različnih jezikovnih sistemov. Tako poleg že na prvi pogled očitnih uporabnih značilnosti pouk angleščine neposredno prispeva tudi k spoznavnemu razvoju učencev s širjenjem njihove vednosti o možnostih jezikovnega sporazumevanja, o jezikovnih sistemih in o njihovi kulturni določenosti s perspektive tujega jezika in tujih kultur. Prispeva pa tudi k njihovemu humanističnemu razvoju, saj jim omogoča neposreden stik z drugimi ljudmi in njihovimi kulturami. Kot most do drugih kultur in izziv za razumevanje njihove drugačnosti pouk angleščine prispeva tudi k osebnostnemu razvoju, medtem ko hkrati z izpostavljanjem te drugačnosti in primerjalnih razlik krepi učenčevo narodnostno identiteto. Z navajanjem na jezikovno interakcijo pa razvija tudi njihove sposobnosti navezovanja osebnih, družbenih in medkulturnih stikov.

Z učenjem angleščine učenci na osnovni ravni spoznavajo, da je angleščina sredstvo mednarodnega sporazumevanja. Pri učenju jezika učenci spoznavajo značilnosti, kulture in dosežke dežel, v katerih se govori angleščina.

Monika Paluc Zamuda

### RETORIKA

Predstavitev in namen predmeta: Učenec premaga strah pred nastopanjem, nima več mučne treme in brez težav najde ustrezne besede. Širi svoj besedni zaklad in se zaveda, da niso pomembne samo besede, temveč tudi to, s kakšnim glasom govorimo in kaj pri tem sporoča naše telo.

Učenci bodo bogatili svoj besedni zaklad in urili svoje sposobnosti izražanja. Seznanili se bodo s pomenom nebesednega sporočanja ter se zavedali, da je za uspešno komunikacijo potrebna usklajenost med besedno in nebesedno komunikacijo.

Opazovali bomo, kaj se med nastopanjem dogaja s telesno držo, mimiko, pogledi, rokami ter kako na poslušalce vpliva naše gibanje po prostoru.

Učenci bodo spoznali, da ljudje različno zaznavamo in razmišljamo. Sestavljali in izvajali bodo različne govore in vrednotili svoje nastope ter nastope sošolcev (samoocejevanje in ocenjevanje). Vadili bodo boljšo izgovarjavo, jakost, barvo in kvaliteto glasu. Izvajali bomo vaje za sproščanje in odpravljanje treme. Podatke za predstavitev sem povzela po Učnem načrtu za izbirni predmet RETORIKA, prva spletna izdaja, Ljubljana, 2019.

Oblike dela in ovrednotenje znanja: Delo bo potekalo frontalno, individualno, v dvojicah in skupinsko; velik poudarek bo na govornih nastopih. Učenci bodo trikrat ustno ocenjeni.

Nataša Krpič

### RAZISKOVANJE DOMAČEGA KRAJA IN VARSTVO NJEGOVEGA OKOLJA

Izbereš ga lahko v 9. razredu devetletke. **Zakaj bi izbral ta izbirni predmet?**

- Če želiš izbrati predmet, kjer bi večino časa raziskoval na terenu v okolici šole;
- če te morda privlačijo metode terenskega raziskovanja ( opazovanje, meritve, poskusi, intervju, fotografiranje,...)?;
- če raje stvari praktično preizkušaš, kot pa da poslušáš razlago v razredu;
- če bi želel pokazati svoje znanje na tekmovanju iz geografije, saj se boš pri tem predmetu lahko pripravljval tudi za tekmovanje,...

**Kaj se boš pri izbirnem predmetu naučil?** S terenskim delom boš ugotavljal geološko zgradbo, značilnosti reliefa, podnebja, prsti, rastlinstva in vodovja v domačem kraju, značilnosti prebivalstva, naselij, gospodarstva, oskrbe in prometa, vplive človeka na pokrajino in varstvo okolja ter naravne in kulturne dediščine v domačem kraju.

**Kakšne sposobnosti boš pri izbirnem predmetu pridobil?** Spoznal boš preproste metode geografskega terenskega raziskovanja, zlasti neposrednega opazovanja, uporabo kart, preproste meritve in načine dokumentiranja ugotovljenega.

Znal boš ovrednotiti ugotovljene značilnosti naravnogeografskih in družbenografskih pojavov in procesov v domači pokrajini, načine onesnaževanja in predlagati možne oblike varovanja naravnega okolja za prihodnje generacije.

Navezoval boš stike z domačimi ljudmi in spoznaval njihove želje in interese. Postal boš odgovoren krajan, ki bo znal oblikovati lastno stališče in predlagati rešitve za izboljšanje stanja v domačem kraju.

**Kako boš pri predmetu ocenjen?**

Oceno si boš pridobil s terenskim delom, seminarsko nalogo in z zapisom poročila.

Raziskuj domači kraj, spoznavaj posebnosti življenja v njem.

Monika Hajdinjak

## VERSTVA IN ETIKA

*Ali te zanima verovanje drugih ljudi sveta?*

*Bi želel srečati pripadnike katere druge verske skupnosti in izvedeti o njih kaj več? Se kdaj sprašuješ kdo si, komu si podoben, zakaj si drugačen od drugih...?*

Na ta in podobna vprašanja ti nudi odgovore obvezen izbirni predmet

Verstva in etika.

Predmet je TRILETEN, lahko ga izbereš v 7., 8. ali v 9. razredu, vendar ga je možno obiskovati tudi eno ali dve leti. Vsako leto se obravnavajo različne teme.

Predmet ponuja poznavanje verskih tradicij, kar je pomembno za posameznikov osebnostni razvoj. Pogloblja in nadgrajuje znanje pridobljeno pri drugih predmetih, kot so zgodovina, slovenski jezik, etika... Učenci bodo pridobili objektivno znanje in razgledanost iz obravnavanega področja. Poudarek predmeta je v pridobivanju in razvoju zavesti o samem sebi, svoji identiteti, ciljih, v razvijanju sposobnosti razumeti druge ljudi manj znanih kultur.

### **Verstva in etika I ( 7. razred ):**

Težišče obravnave je »SVET«, v svoji raznolikosti, v katerem živimo.

V prvem delu se učenci seznanijo z različnimi verstvi sveta doma in po svetu. Spoznali bodo nastanek posamezne religije, njeno zgodovino, pomembnejše simbole, praznike in obrede večjih svetovnih verstev, kot na primer krščanstva, islama, judovstva, azijskih religij, New Age, budizma... Posvetili se bomo tudi pojmu verske tolerance pri nas, saj tu živijo verniki različnih religij.

Drugi del je sestavljen iz etičnih vprašanj, ki si jih vsi postavljamo: komu sem podoben, kdo je moj vzornik, zakaj sem drugačen od vrstnikov, v čem sem enak ostalim, ipd.

### **Verstva in etika II ( 8. razred )**

Težišče obravnave je »SKUPNOST«, kjer se sprašujemo po skupnostih, v katerih živimo, po pogojih in posledicah skupnega življenja.

V prvem delu učenci poglobljeno spoznavajo religije, njihove obrede, simbole, večje praznike, svete kraje in objekte. Spoznali bodo življenjska vodila različnih religij in njihov odnos do drugih skupnosti.

Pri tem se namreč kaže njihov vrednostni in etični sistem.

V drugem delu učenci raziskujejo življenjske teme o družini, prijateljstvu, spolnosti...

### **Verstva in etika III ( 9. razred )**

Težišče obravnave je »OSEBA«, njena odgovorna dejavnost v svetu in skupnostih.

V prvem, religiološkem delu učenci spoznavajo krščanstvo, njegove vire ( Biblija: Stara in Nova zaveza ) in smeri, zlasti katoliško vero v slovenskem prostoru. Učenci se seznanijo s ciljem in vprašanjem smisla življenja v različnih religijah. Ta del je usmerjen tudi v oblikovanje odgovorne osebe, ki ima v demokratični družbi posebno težo.

V drugem delu učenci raziskujejo teme o rasti krščanstva in njegovi delitvi, o razsvetljenstvu. Spoznajo, katere so bile vidne krščanske osebnosti na Slovenskem.

**OBLIKE IN METODE DELA:** Pouk bo potekal v učilnici z uporabo različnih sodobnih aktivnih metod dela. Učenci si bodo ogledali dokumentarne in igrane filme z versko vsebino. Poudarek bo na ustvarjalnem delu v skupini ali v dvojicah ter na samostojnem delu. Učenci bodo iskali informacije s pomočjo sodobnih virov (internet), izdelovali seminarske naloge z izbrano temo, pripravljali referate, pisali poročila (po obisku ali ekskurziji), poročali o aktualnih dogodkih, povezanih z vero, ipd. Vključevali bomo projektno učno delo, metodo preučevanja primera... V okviru predmeta bomo organizirali obisk



izbranega verskega objekta (ekskurzija s terenskim delom). Obiskali nas bodo pripadniki izbrane verske skupnosti in nam predstavili njihovo vero.

**OCENJEVANJE:** projektno delo, seminarska naloga in ocenjevanje izdelkov (plakatov, referatov, komentarjev, poročil, slikovnega in drugega materiala...).

*S poznavanjem različnih ver boš pripomogel k večji strpnosti med narodi in ljudmi. S spoznavanjem samega sebe boš bogatil svojo osebnost.*

Monika Hajdinjak

## TURISTIČNA VZGOJA

*Če rad raziskuješ, pridobivaš nova znanja na terenu, brskaš  
po preteklosti naših dedov,  
spoznavaš ljudi, potuješ.....*

### IZBERI TURISTIČNO VZGOJO

To je enoletni predmet, ki ga lahko izbereš za svoj izbirni predmet v 7., 8. ali 9. razredu.

Slovenija je turistično zanimiva dežela. Prihodnost naše države ima lepo priložnost v razvoju turizma. Predmet skuša učencem spodbuditi zanimanje za turizem kot možno izbiro poklicnega dela, vključevanja v razvoj kraja, ohranjanja naše naravne in kulturne dediščine.

Predmet povezuje in nadgrajuje znanje, ki so ga učenci pridobili pri geografiji, zgodovini, slovenščini, gospodinjstvu, likovni in glasbeni vzgoji, naravoslovju ter pri interesnih dejavnostih.

Učenci spoznavajo in spremljajo domači kraj, razmišljajo o turističnem razvoju, opravljajo terensko delo ( z različnimi raziskovalnimi metodami dela), obišejo različne ustanove ( turistično kmetijo, muzej, galerijo, cerkev...), se vključujejo v turistične prireditve v domačem kraju, kuhajo, pripravijo radijski in TV oglas, prospekt in turistični spominek, naučijo se kulturnega vedenja ob prihodu in sprejemu gostov, preizkusijo se v vodenju gostov po domačem kraju.

Največ časa bomo preživeli izven učilnice – na terenu, saj je namen tega predmeta teorijo kar najbolje povezati s prakso v okolju, ki ga učenci dobro poznajo in želijo tudi sami sodelovati pri njegovem razvoju. Delo je pestro, zanimivo, učenci spoznavajo ljudi, razvijajo sposobnost javnega nastopanja in kulturnega pogovora.

**Ocenjevanje znanja:** terensko delo, izdelava in predstavitev seminarske naloge (intervjuja, plakata, poročila..).

Raziskujmo domači kraj, bogatimo sebe in druge.

Monika Hajdinjak

## ODKRIVAJMO PRETEKLOST MOJEGA KRAJA

» Zgodovina je učiteljica življenja.«

Cicero

- *Ali te zanima, kako so nekoč živeli otroci, na primer v srednjem veku?*
- *Ali si razmišljal o tem, kako so se v srednjem veku oblačili, kako so kuhali, kaj so jedli?Bi morda sam pripravil srednjeveško modno revijo, morda sejem ali pa uprizoril preganjanje čarovnic?*
- *Bi želel spoznati življenje viteza, njegovo vzgojo, obleko, opremo, način vojskovanja?*

- *Bi se rad preizkusil kot srednjeveški trubadur?*
- *Se sprašuješ kako so potovali ljudje nekoč, tudi v tvojem domačem kraju?*

Na taka in podobna vprašanja lahko dobiš odgovore pri izbirnem predmetu iz zgodovine.

**Kdaj ga lahko izbereš?** Izbereš ga lahko v 7. ali v 8.razredu. Predmet je enoletni.

**Katere teme obravnava predmet?** Predmet ponuja štiri tematske sklope: Srednjeveške zgodbe, Kako smo potovali?, Slovenci kot vojaki in Selitve skozi zgodovino. Glede na zanimanje bodo učenci izbrali dva.

**Kaj je pri izbirnem predmetu posebnega?** Na zanimiv in sodoben način ( internet, projektno delo, video, obisk muzeja ) izveš, kako so ljudje živeli v srednjem veku in kako so ljudje nekoč potovali. Predmet ponuja obilo možnosti dela z internetom. Del učnih ur se izvede tudi v obliki zaokroženih časovnih sklopov v obliki terenskega dela.

**Kaj se boš pri izbirnem predmetu naučil?** Z raziskovalnim učenjem boš poglobljal in razširil znanje o izbranih temah. Spoznal boš delček krajevne zgodovine. Uril se boš v uporabi in razumevanju zgodovinskih virov.

**Kako boš pri predmetu ocenjen?** Izdelal boš seminarsko nalogo na izbrano temo, napisal poročilo o obisku muzeja, pisal boš kratek test ob koncu ocenjevalnega obdobja.

*Pridi na potovanje s časovnim strojem in odkrivaj preteklost domačega kraja. Čaka te veliko zanimivih spoznanj.*

Monika Hajdinjak

## LIKOVNO SNOVANJE I. II. III.

- 7. razred – Likovno snovanje I. (ena ura tedensko)
- 8. razred – Likovno snovanje II. (ena ura tedensko)
- 9. razred – Likovno snovanje III. (ena ura tedensko)

### OPREDELITEV PREDMETA:

Izbirni predmet likovno snovanje je predmet, ki s svojimi vzgojno-izobraževalnimi nalogami pomembno dopolnjuje vsebine rednega predmeta likovna vzgoja. S spoznavnimi cilji se razvija vidni svet in z izraznimi likovne vsebine. Celotna dejavnost predmeta temelji na:

- raziskovanju likovnega sveta preko raziskovalnih likovnih nalog iz okolja, v katerem živimo;
- odkrivanju posebnosti likovnega izražanja in njegovo nadgrajevanje;
- spoznavanju dela likovnih umetnikov kakor tudi uporabne likovne umetnosti;
- sodelovanju učencev v kulturnem življenju ožjega in širšega okolja;
- razvijanju likovno ustvarjalnega mišljenja, čustvenosti, spomina, prostorskega zaznavanja in domišljije.

### SPLOŠNI CILJI:

Na sproščen in ustvarjalen način razvijati sposobnost opazovanja in predstavljalnosti. Zbujanje interesa za različne oblike likovne dejavnosti in usvajanje znanja likovne teorije. Rokovanje in uporabljanje

različnih vrst likovnih materialov. Spoznavati razlike med vizuelnim likovnim svetom in razvijanje čuta za lepoto. Razvijanje čuta za estetiko in gojiti pozitiven odnos do nacionalne in splošne človekove kulture. Razumevanje vizuelnih medijev, kot so film in televizija.

Matej Zupanič

### VZGOJA ZA MEDIJE

Izbirni predmet vzgoja za medije je sestavni del devetletnega osnovnošolskega družboslovnega izobraževanja v 7., 8. in 9. razredu. Pri vzgoji za medije se bodo učenci naučili:

- kritično analizirati, ocenjevati in izdelovati različne komunikacijske oblike (časopis, radijske in televizijske oddaje);
- biti informacijsko in medijsko pismeni;
- analizirati lastne navade spremljanja medijev, odpraviti morebitno medijsko zasvojenost (medijska dieta) in se naučili ustvarjalno ter kritično izbirati medijska sporočila;
- spoznati delovanje medijskih institucij, kategorij, tehnologij, medijskega jezika;
- biti aktivni državljani (ne le pasivni potrošniki);
- razvijati lastnosti, ki so pogoj za razvoj pozitivne samopodobe posameznika in za samostojno družbeno delovanje.

Predmet je sestavljen iz treh zaokroženih tematskih vsebin, vsaka se bo obravnavala kot enoletni sklop: TISK, RADIO in TELEVIZIJA. Vsebine enoletnih sklopov se vsebinsko dopolnjujejo, možno pa je, da se učenci seznanijo samo z enim enoletnim sklopom ali pa katerega preskočijo. Vsak izbrani sklop lahko obiskujejo učenci 7., 8. in 9. razreda devetletne osnovne šole po eno uro tedensko oziroma 35 (32) ur letno.

Predmet **TISK** je zasnovan tako, da so poudarjene medijske teme tiska. Učenci spoznajo skupne značilnosti množičnih medijev; razlike med različnimi načini in oblikami sporočanja: novinarska, umetniška, publicistična besedila, fotografija, video, film, glasba, internet; in znajo razlikovati oglaševanje ter propagando od novinarskega sporočanja. Učenci razumejo, da mediji sveta ne zrcalijo, ampak ga oblikujejo in ustvarjajo. Na koncu prvega leta učenci izdelajo svoj časopis.

Pri predmetu **RADIO** se poudarijo radijske medijske vsebine in oblikujejo lastne radijske oddaje. Učenci tudi spoznajo razlike med medijskimi občinstvi.

Pri predmetu **TELEVIZIJA** učenci spoznajo nastanek in razvoj televizije ter se seznanijo z bistvenimi značilnostmi televizije. Spoznajo učinke množičnih medijev in se pogovorijo o spremembi svojih navad spremljanja množičnih medijev ter napišejo pisma uredništvom, v katerih predstavijo pobude za spremembo medijskih vsebin. Oblikujejo svojo televizijsko oddajo.

Celovita vzgoja za medije učencem omogoča, da se socialno zblizujejo, krepijo medsebojno komunikacijo in ustvarjalno vstopijo v medijski prostor. Čas je torej za vzgojo za medije.

ROID

### BIOLOGIJA: RAZISKOVANJE ORGANIZMOV V DOMAČI OKOLICI

Pri izbirnem predmetu učenci nadgradijo znanje iz naravoslovja in biologije. Pri tem je v ospredju povezava teorije in prakse, pridobivanje uporabnega znanja in poklicno usmerjanje. Metode dela so prilagojene k aktivnemu delu učencev. SPLOŠNI CILJI PREDMETA Učenci :

- poglobi, razširi in nadgradi že osvojeno znanje pri osnovnem predmetu,

- trdneje poveže teorijo z vsakdanjim življenjem,
- spozna terenske in eksperimentalne metode dela,
- spozna in poglobi spoznanja o nujnosti sonaravnega bivanja,
- boljše spozna značilnosti Slovenije, zlasti njeno vrstno raznolikost,
- poglobi spoznanja o nujnosti varovanja narave in živih bitij v njej,
- tesneje poveže biološko znanje s strokami in poklici, ki temeljijo na biološkem znanju.

### PREDVIDENA ORGANIZACIJA IN ČASOVNI OBSEG

Razred:7.,8.,9.

Obseg ur:35(32)

Nina Sirk

## POSKUSI V KEMIJI

Pri izbirnem predmetu Poskusi v kemiji bomo izvajali poskuse oziroma eksperimente in sicer tako, da bodo večino poskusov učenci naredili sami ali v skupini. Gre za preproste poskuse iz vsakdanjega življenja, kot so vulkan, skrivno orožje svetlolask, ogenj brez vžigalic, pokalni plin, opazovali bomo ples mavrične pene, faraonove kače... S pomočjo medmrežja bomo spoznali kemike skozi čas.

### CILJI:

- utrdijo in poglobijo znanje s pomočjo samostojnega eksperimentalnega dela;
- razvijajo spretnosti in veščine za varno in učinkovito delo s snovmi, za eksperimentiranje in raziskovanje;
- seznanijo se z raznolikimi vidiki dela v kemijskem laboratoriju;
- urijo se v osnovnih tehnikah in operacijah laboratorijskega (in terenskega) eksperimentalnega dela;
- usvojijo postopke eksperimentalnega (raziskovalnega) dela: od načrtovanja do izvajanja eksperimentov, opazovanja, zbiranja, beleženja, razvrščanja, analize in predstavitve podatkov (procesiranje podatkov), postavljanja zaključkov in ocenitev smiselnosti rezultatov in zaključkov ter njihovo povezovanje s teorijo in življenjskim okoljem.

NAČIN OCENJEVANJA: Ocenjevali bomo pripravo, spretnosti in veščine pri izvajanju poskusov in upoštevanje varnosti pri izvajanju eksperimentov.

Predmet lahko izberejo učenci v 8. in 9. razredu.

Število ur/leto: 35 (32)

Nina Sirk

### SODOBNA PRIPRAVA HRANE

Predmet je enoletni obvezni izbirni predmet. Učencem omogoča, da utrdijo, dopolnijo in poglobijo znanja, spretnosti in veščine, ki so jih pridobili pri pouku gospodinjstva. Predmet je naravnano praktično, saj se učenci urijo v pripravi različnih jedi in pri tem upoštevajo načela zdrave prehrane.

Učne vsebine: o Hranljive snovi v povezavi z zdravjem o Kakovost živil in jedi o Priprava zdrave hrane o Prehranske navade

Cilji predmeta:

- pridobivanje in poglobljanje znanja o prehrani z vidika zagotavljanja in ohranjanja zdravja;
- učenje o pomembnosti varne, varovalne in zdrave prehrane;
- razvijanje sposobnosti uporabe, povezovanja in tvornega mišljenja za preudarno odločanje o lastni prehrani v smislu zagotavljanja zdravja;
- pri načrtovanju prehrane upoštevati načela zdravih prehranskih navad;
- praktična priprava obrokov, ki vsebujejo vse hranilne snovi, ki jih morajo vsebovati celodnevni obroki, da zadostijo potrebam organizma;
- usvajanje kuharskih postopkov (mehanskih in toplotnih) pri pripravi jedi.

NAČIN OCENJEVANJA: Ocenjevali bomo načrtovanje in pripravo hrane, spretnosti in veščine pri pripravi hrane in upoštevanje varnosti ter načela zdrave prehrane.

Predmet lahko izberejo učenci v 7., 8. in 9. razredu.  
Število ur/leto: 35 (32)

Nina Sirk

### OBDELAVA GRADIV - OBDELAVA LESA

Obdelava gradiv - les je naravoslovno-tehnični izbirni predmet, pri katerem učenci usmerjajo svojo radovednost v izdelavo določenega predmeta in ustvarjalno sodelujejo v skupini.

Daje jim nova spoznanja o tehnoloških lastnostih lesa ter praktična znanja pri uporabi orodij. Vsebinsko se program veže na predmet tehnike in tehnologije in je prilagojen otrokovim sposobnostim. Posebna pozornost je namenjena varstvu pri delu. Izdelki, ki jih bodo učenci izdelovali, bodo uporabni. Pri delu učenci samostojno uporabljajo priročnike in druge vire informacij, iščejo lastne rešitve pri konstruiranju predmetov, določanju delovnih postopkov ter organizaciji delovnega mesta in proizvodnega procesa. Namenjen je učencem 7., 8. in 9. razreda.

Mateja Kociper

## OBDELAVA GRADIV: UMETNE SNOVI

Izbirni predmet Obdelava gradiv omogoča učencem poglobitev nekaterih znanj s področja tehnike in tehnologije, naravoslovja in okoljske vzgoje. Ponuja jim nova spoznanja o lastnostih umetnih snovi ter praktična znanja pri uporabi orodij za obdelavo le-teh. Namenjen je učencem 7., 8. in 9. razreda.

### TEME IN VSEBINE

Osnovno gradivo za izdelke so umetne snovi. Orodja in obdelovalni postopki so večinoma ročni. Učenci spoznajo organizacijo delavnice, delovnih mest, načine izbiranja orodij, strojev in pripomočkov ter zaščitna sredstva in ukrepe za varno delo. Spoznajo vse faze izdelave: priprava tehnične dokumentacije za izdelek, branje tehničnih risb, izbira in priprava gradiv, izdelava. Pri delu uporabljajo različne obdelovalne postopke (rezanje, upogibanje, žaganje, vrtanje, brušenje ...). Za izdelke preizkušajo in oblikujejo izboljšave in estetska dopolnila. Seznanijo se tudi s poklici s področja obdelave gradiv.

### DEJAVNOSTI

Delo pri predmetu je prilagojeno učenčevim sposobnostim. Delo je individualno ali v manjših skupinah in poteka pod vodstvom učitelja. Učenci odkrivajo in razvijajo svoje sposobnosti, se navajajo na delo v skupini in na vzdrževanje reda v delavnici.

Mateja Kociper

## OBDELAVA GRADIV: KOVINE

Obdelava gradiv – kovine je enoletni izbirni predmet v obsegu 35 ur. Obiskujejo ga lahko učenci 7., 8. ali 9. razreda. Učencem omogoča poglobitev in povezavo nekaterih temeljnih znanj s področja tehnike in tehnologije, naravoslovja, okoljske vzgoje in drugih predmetov.

Ponuja jim nova spoznanja o lastnostih kovin in praktična znanja o uporabi orodij za njihovo obdelavo. Pri izbirnem predmetu obdelujejo predvsem kovinska gradiva (žice, aluminij, baker...), ob njih pa še druga gradiva, ki so potrebna za izdelavo določenega predmeta.

Mateja Kociper

## RAČUNALNIŠTVO

Izbirni predmet Računalništvo sestavljajo trije sklopi, ki se medsebojno nadgrajujejo in dopolnjujejo. Sklopi so v nadaljevanju sicer razvrščeni glede na razrede, vendar jih lahko obiskujejo učenci kateregakoli razreda, ki bi si želeli znanje iz določenega področja pridobiti ali izpopolniti. Izjeme pri tem so učenci, ki so določen sklop že obiskovali in si ga zato ne morejo še enkrat izbrati.

Prvi sklop je Urejanje besedil. Učenci si z njim pridobijo osnovna znanja, ki so potem tudi nujno potrebna za normalno delo v drugem in tretjem sklopu. Drugi in tretji sklop pa obsegata Multimedijo in Računalniška omrežja. Vsi trije sklopi so v nadaljevanju podrobno opisani.

### UREJANJE BESEDIL

V prvem sklopu – Urejanje besedil – se učenci seznanijo z računalnikom, spoznajo njegovo notranjo zgradbo ter pridobijo osnovna znanja, ki jih potrebujejo za delo z računalnikom. Pri tem je poudarek na praktičnem znanju zapisovanja, sestavljanja, oblikovanja in posredovanja besedila. Učenci pridobivajo izkušnje predvsem s praktičnim delom:

- ogledajo si notranjost računalnika in spoznajo njegove notranje komponente;
- spoznajo operacijske sisteme;
- naučijo se dela s programom Slikar (narišejo slike, jih vstavijo v besedilo);
- oblikujejo besedilo (robovi, številčenje strani, zgradba dokumenta);
- prijavijo se na elektronsko pošto in si odprejo svoj brezplačni elektronski predal.

Poleg učenja in obvladovanja različnih tehničnih postopkov je pri urejevanju besedila velik poudarek tudi na razvoju občutka za obliko, doslednost in natančnost, načinu pristopa k problemu in raznolikosti dela.

### MULTIMEDIJA

Multimedija predstavlja drugega od treh sklopov izbirnega predmeta Računalništvo. V tem sklopu se učenec uči predvsem učinkovite predstavitve informacije. Spozna:

- kako različno se lahko ista informacija
  - predstavi in katera predstavitev jo naredi bolj učinkovito.
  - spoznava, kje vse v vsakdanjem življenju je to prisotno in kako vpliva na njegovo življenje.
- Učenci pridobivajo izkušnje predvsem s praktičnim delom: spoznajo program Power Point ali Impress;



- samostojno izdelajo predstavitev določene teme;
- učijo se zbirati podatke in pri tem uporabljati tudi optični čitalnik in digitalni fotoaparati;
- spoznajo pomen barv in kako te vplivajo na sporočilnost posamezne predstavitve;
- učijo se izpeljati predstavitev pred skupino.

Poleg učenja in obvladovanja različnih tehničnih postopkov je pri spoznavanju multimedije in predstavitev velik poudarek tudi na razvoju kritičnega odnosa do sprejete informacije, kreativnosti, samostojnem delu in delu v skupini.

### RAČUNALNIŠKA OMREŽJA

Računalniška omrežja predstavljajo tretji sklop izbirnega predmeta Računalništvo. Pri tem izbirnem predmetu je pozornost usmerjena predvsem v spoznavanje interneta, njegovo zgradbo, storitve in načine iskanja podatkov. Z delom v omrežju spoznajo pojem informacije – njeno vlogo, težo in pomen, ki ga ima pravilna informiranost v današnjem svetu. Učenci pridobivajo izkušnje predvsem s praktičnim delom:

- izdelajo spletno stran – ob tem spoznavajo načine izdelave ter pristop k snovanju;
- spletno stran postavijo na spletni strežnik in se ob tem učijo dela na oddaljenih računalnikih;
- učijo se iskanja informacij z uporabo iskalnikov;
- učijo se uporabe elektronskih virov;
- delajo z elektronsko pošto;
- komunicirajo preko interneta.

Poleg učenja in obvladovanja različnih tehničnih postopkov je pri spoznavanju interneta velik poudarek tudi na razvoju kreativnosti, strpnosti do drugačnosti in drugih, medsebojnem sodelovanju, zavedanju sveta okoli sebe in naše vloge v njem, samostojnem delu in konstruktivnem pristopu k reševanju problemov.

ROID

### ASTRONOMIJA

Izbirni predmet astronomija izvajamo v osnovni šoli v treh neodvisnih sklopih po 35 šolskih ur v enem šolskem letu. Sklopi so naslednji:

- Sonce, Luna in Zemlja – 7. in 8. razred
- Daljnogledi in planeti - 9. razred
- Zvezde in vesolje- 9. razred.

Snov znotraj enoletnega sklopa pa je seveda nanizana v logičnem zaporedju.





Tako bi naj učenci:

- primerjali Sonce, Luno in Zemljo;
- spoznali gibanje Zemlje okrog Sonca;
- opazovali z daljnogledom zvezde in gruče zvezd in spoznali delovanje daljnogleda, opazovali in zbirali podatke o planetih, umetnih satelitih in poletih v vesolje;
- se seznanili s slikami nebesnih objektov s pomočjo fotografij iz knjig, interneta in astronomskih CD-romov;
- opazovali s teleskopom. Zgoraj zapisani cilji so tudi temeljni standardi znanja.

S tem bi želeli:

- zadostiti potrebi mladega človeka po raziskovanju;
- predstaviti način sklepanja, ki je lasten vsem naravoslovnim znanostim, spodbuditi razvoj abstraktnega mišljenja;
- naučiti učenca načrtovati in izvajati preprosta opazovanja;
- razviti sposobnost in željo za samostojno izobraževanje iz različnih virov (učbeniki, revije, elektronski viri, ...);
- razviti pri učencih kritičen in toleranten odnos do okolice ob spoznanju, da obstajajo meje naših spoznanj.

Pri tem predmetu bodo uspešni učenci, ki so pripravljeni o naštetih temah razmišljati, kritični in aktivno sodelovati pri načrtovanju opazovanja in doma pa samostojno izvesti sistematični opazovanje, ter zapisovati ugotovitve in o njih poročati.

Metka Primec

## IZBIRNI PREDMETI S PODROČJA ŠPORTA

**ŠPORT ZA SPROSTITEV** 7. razred

**IZBRANI ŠPORT - ODBOJKA /KOŠARKA/PLES** 9. razred

**ŠPORT ZA ZDRAVJE** 8. razred

V kolikor bi se za izbrani šport prijavilo več kot 20 učencev bi lahko izvajali predmet v dveh skupinah (odbojka/nogomet). V kolikor bo prijavljenih manj kot 20 učencev se bo izvajal IZBRANI ŠPORT – ODBOJKA.

### GLOBALNI CILJI

**A/ Vzgojno izobraževalni cilji:** - sprejemanje športa kot nujne vrednote;  
- razvoj gibalnih in funkcionalnih sposobnosti;

**B/ Socialni cilji:** - doživljanje športa kot nekaj prijetnega;  
- vzgoja s športno igro, fair play;  
- spoštovanje različnih sposobnosti;  
- usvajanje različnih športnih znanj;

**C/ Zdravstveni:**

□

- šport kot nuja za zdrav telesni in umski razvoj;
- skrb za zdravje;
- higiena pri športu.

#### OPERATIVNI CILJI IN TEMELJNI STANDARDI ZNANJA

##### **Telesni razvoj, razvoj gibalnih in funkcionalnih sposobnosti**

- Razvijati gibalne (predvsem moč, hitrost, koordinacijo gibanja, gibljivost) in funkcionalne sposobnosti (aerobna in anaerobna vzdržljivost) z individualnimi programi.
- Z izbranimi nalogami ohranjati pravilno telesno držo in oblikovati skladno postavo. Opravljati dalj časa trajajoče gibalne naloge aerobnega značaja v naravi.

##### **Uvajanje in spopolnjevanje različnih športnih znanj**

- Spopolnjevati športno znanje tistih športov rednega učnega načrta športne vzgoje, ki ponujajo možnost poznejših dejavnosti v prostem času in za katere imamo na Cankovi pogoje.

##### **Seznanjanje s teoretičnimi vsebinami**

- Spoznati namen redne športne vadbe in primerne prehrane za zdravje.
- Spoznati pomen nadomeščanja izgubljene tekočine, škodljivost poživil in dopinga.
- Razumeti odzivanje organizma na napor. □ Poznavanje pravil športnih panog.

##### **Prijetno doživljanje športa, oblikovanje in razvoj stališč, navad in načinov ravnanja**

- Oblikovati odgovoren odnos do lastnega zdravja (redno ukvarjanje s športom v šoli in v prostem času, telesna nega, zdrava prehrana, nadomeščanje izgubljene tekočine).
- Spodbujati medsebojno sodelovanje, zdravo tekmovalnost in sprejemanje drugačnosti. □ Doživljati sprostitveni vpliv športne vzgoje.

Vid Ismajlovič

## IZBIRNI PREDMET PLESNE DEJAVNOSTI - PLES

Pri izbirnem predmetu plesne dejavnosti se učenci seznanijo z osnovnimi elementi plesne umetnosti. Ti elementi so: različni položaji telesa v prostoru, oblike hoje, tekov, skokov in vrtenj. Gibanja izvajajo v različnih smereh in na različnih ravneh, v različnih ritmih in ob različnih tempih.

Izbirni predmet plesne dejavnosti –PLES je namenjen učencem zadnjega triletja devetletke (7., 8. in 9. razred) ne glede na njihovo predznanje, nadarjenost in spol.

Vid Ismajlovič

**BELEŽKE:**

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

Več o izbirnih predmetih in podroben seznam:

[http://www.mizs.gov.si/si/delovna\\_podrocja/direktorat\\_za\\_pedsolsko\\_vzgojo\\_in\\_osnovno\\_s\\_olstvo/osnovno\\_solstvo/program/izbirni\\_predmeti\\_v\\_osnovni\\_soli/](http://www.mizs.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_pedsolsko_vzgojo_in_osnovno_s_olstvo/osnovno_solstvo/program/izbirni_predmeti_v_osnovni_soli/)

Izdelano na OŠ Cankova,  
April, 2023

Uredila: Silvestra Gomboc  
Gradivo pripravili: učitelji posameznih predmetov  
Izdelava in tisk: Darko Fras